ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ИВАН ВАЗОВ”
село Извор, община Радомир, област Перник, тел. 07724-23-63

УТВЪРЖДАВАМ:

Милена Андонова

Заповед № 64/15.09.2026 г.

ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ И ОТПАДАНЕ НА УЧЕНИЦИ В ЗАДЪЛЖИТЕЛНОПОДЛЕЖАЩА ВЪЗРАСТ

В ОУ „ИВАН ВАЗОВ“ – С. ИЗВОР, ОБЩ. РАДОМИР, ОБЛ. ПЕРНИК

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Програмата е създадена на основание чл. 263, ал.1, т. 8 от Закона за предучилищното и училищното образование.

Програмата за превенция на ранното напускане на училище в ОУ „Иван Вазов“ – с. Извор е разработена в съответствие с рамкови европейски и национални документи и определените приоритети за развитие в сферата на образованието.

Програмата конкретизира ключовите мерки в политиките за превенция и интервенция на ранното отпадане на училище.

Програмата представя:

- ✓ Определяне на рисковите групи ученици, застрашен от отпадане в ОУ "Иван Вазов"- с. Извор и прилагане на мерки, свързани с превенцията, работещи по отношение на справянето с риска от отпадане от училище;
- ✓ Дефиниране на дейности, насочени към идентифицираните рискови групи от ученици, предлагащи промяна в нагласите с цел повишаване мотивацията на учениците за учене
- ✓ Обмен на добри и работещи практики между заинтересованите страни;
- ✓ Усъвършенстване на системата за събиране на постоянна и надеждна информация за движението на децата и учениците.

II. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. Разработване и изпълнение на комплекс от ефективни мерки и дейности за превенция и намаляване на риска от преждевременно напускане на деца и ученици от идентифицираните рискови групи в училище.
2. Подобрени резултати от обучението, измерими от НВО и РВО и осигурена подходяща образователна подкрепа за развитие на всяко дете и ученик.

III. ПРИНЦИПИ НА УЧИЛИЩНАТА ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ОТПАДАНЕТО НА УЧЕНИЦИ

Училищната програма за превенция на отпадането на ученици се базира на основни принципи на включващото образование:

1.Всяко дете има право на образование и трябва да има равен достъп до образование;

2.Всяко дете може да учи и да се възползва от предимствата, които образованието дава;

3.В образователния процес не се допуска дискриминация, основана на раса, народност, пол, етническа принадлежност, вероизповедание, обществено положение, увреждане или друг статус;

4.Учениците трябва да бъдат стимулирани да участват активно в образователния процес;

В стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система, преждевременното напускане на училище е

дефинирано като сложно явление, което оказва сериозно влияние върху индивидуалните съдби на пряко засегнатите и благосъстоянието на техните семейства, върху възможното развитие на техните общности и върху цялостното социално-икономическо развитие на една страна в средносрочен и дългосрочен план.

Превенцията и преодоляването на проблема изисква интегрирана политика и ангажираност на всички сектори и институции, свързани с образованието и с личностното и професионално развитие на децата и младите хора в България.

IV. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО В УЧИЛИЩЕТО

ОУ "Иван Вазов" село Извор, общ. Радомир, обл. Перник е училище с дългогодишна история и традиции. Общият брой на учениците през 2023/2024 година - 43 ученици, като от тях 12 роми.

Педагогическият персонал се състои от 1 директор и 8 учители. Училището разполага с добра материална база, квалифицирани кадри, доказали своя професионализъм, участвайки в различни проекти и национални програми. Ромите успешно са се адаптирали както към живота в населеното място, така и към училищния живот. В училището няма разграничение на българи и роми - учениците са заедно във всички организирани дейности.

Към настоящия момент учениците, застрашени от отпадане са тези с ромска етническа принадлежност. Липсата на средства в семейството е причина по-големите да работят и да отсъстват от училище. При по-малките е налице занижен родителски контрол. В семействата основен приоритет е изхранването, а не осигуряването на образование.

Причините за преждевременното напускане на училище могат да бъдат класифицирани в няколко категории:

А/ Икономически - безработицата, ниските доходи и понижения жизнен стандарт поставят много деца в затруднени условия, водещи до повишен риск от отпадане от училище.

Б/ Социални – родителска незаинтересованост, конфликти, напрежение и кризи в семейството, отрицателно въздействие на домашната среда, функционална неграмотност или ниско образование на родителите, ранни бракове и др.

В/ Образователни - трудности в усвояването на учебното съдържание, липса на навици за учене, липса на мотивация, лоша дисциплина, негативна нагласа на учениците и др.

Г/ Етнокултурни – отсъствие на мотивация от страна на родителите за приобщаващо образование на децата им, ниска степен на готовност за училище на деца от тази общност, дефицит на комуникативна компетентност сред такива деца и др.

Д/ Институционални – недостатъчно координиран подход между различните служби на местно и общинско ниво и др.

V.МЕРКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ

1 Гъвкава политика с цел да се разгърне личния потенциал на всяко дете, съобразно неговите нужди, потребности и интереси.

2. Мотивиране ,консултиране и подпомагане чрез редица дейности за приобщаване на децата със специални образователни потребности и децата от ромски произход .

3. Ежеседмични контакти от класните ръководителите с родителите (настойниците).

4. Дейности за разнообразяване на методите, похватите, средствата на работа - традиционни и иновационни. Обогатяване инструментариума за работа с децата, стимулиране, поощрение и оценка на напредъка на ученика във възпитателно-образователния процес.

5. Участие на ученици и родители от различни етноси в училищни и извънучилищни дейности за преодоляване риска от ранно отпадане от училище.

6. Информиране на Дирекция "Социално подпомагане" за ученици, допуснали над 5 неизвинени отсъствия за един месец

7. Периодични доклади до МКБППМН и образуване на възпитателни дела за ученици с противообществени прояви.

8. Предлагане на качествено образование и повишаване мотивацията на учениците за учене с цел въздействие върху намаляване на отсъствията и превръщане на училището в желана територия, поставя пред педагогическата колегия изискване за повишаване квалификацията на учителите.

9. Осигуряване съдействие на институции- местна власт /кметове на населени места/, отдел „Закрила на детето", МКБППМН и др.

Училището прилага и други мерки за превенция на ранното напускане на системата, като сред тях са:

- ✓ Целодневна организация на обучение
- ✓ Безплатна закуска за учениците от I-IV клас и значително намаляване стойността на обедното хранене за учениците от I – VII клас.
- ✓ Ефективни консултации по учебните предмети за преодоляване на обучителните трудности
- ✓ Системни разговори с родители и ученици
- ✓ Включване на учениците в дейности, свързани с Екологичен календар
- ✓ Изготвяне на индивидуален план за работа с деца в риск
- ✓ Провеждане на училищни тържества и приобщаване на учениците към училищната общност
- ✓ Материално подпомагане на децата, застрашени от ранно напускане на училище с храна, дрехи и обувки
- ✓ Въвеждане на занимания по интереси – „Фолклор на етносите – ромски фолклор"
- ✓ Дейности за активизиране на учениците – сформиране и дейност на ученически парламент.

VI. ПЛАН ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

Мерки за реализиране на политиките	Отговорник	Срок за изпълнение	Индикатори
Проследяване на преместването и отсъствията на учениците/ежемесечни справки, писма/	Директор		Бр.отсъствия Бр.преместени ученици
Материално подпомагане на деца в риск с храна, дрехи, обувки	Класни ръководители		Брой подпомогнати деца
Повишаване интереса на учениците към работата в екип, чрез включване в дейности, свързани с екологичния календар - Световен ден на водата, Ден на Земята, Ден на климата, Ден на самоуправлението, Европейска седмица на мобилността и др.	Класни ръководители	в зависимост от честването на екологичните празници	Брой проведени кампании Брой участвали деца
Планиране и осъществяване на контрол за редовно вписване на отсъствията на учениците в ЗУД и подаване на данните към Регистъра за движение на учениците	Директор		Брой извършени проверки
Изготвяне на индивидуален план за работа с деца, застрашени от ранно напускане на училище	Класни ръководители	05.02.2024	Брой изготвени индивидуални планове
Работа по Национални програми и проекти като мярка за осигуряване на качествено образование и превенция на отпадащите ученици	Директор Учители	Учебна година	Брой НП Брой проекти
Квалификация на педагогическите специалисти, насочена към идентифициране и справяне със случаите на риск от преждевременно	Директор Учители	Учебна година	Брой обучени учители

напускане на училище			
Анализ на движението на учениците и причини за напускането им	Директор	Учебна година	Брой напуснали ученици
Подобряване възможностите за обучение на деца със СОП -осигуряване на допълнителна подкрепа -прилагане на единна методика за оценяване	Директор Учителите, работещи с деца със СОП Ресурсен учител	Учебна година	Брой разработени ИОП
Включване на родителската общност повишаване на активността ѝ и сътрудничество с училищното ръководство	Директор Класни ръководители	Учебна година	Брой инициативи
Сътрудничество с различни организации - МКБППМН, ДПС, Дирекция „Социално подпомагане", отдел „Закрила на детето", ЦОП - Радомир	Директор Класни ръководители	Учебна година	Брой срещи